

ת"פ 16446/10/14 - מדינת ישראל נגד מוחמד ריאן (עציר)

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 16446-10-14 מדינת ישראל נ' ריאן(עציר)

בפני כב' השופט אמיר טובי

המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשם מוחמד ריאן (עציר)

נוכחים

ב"כ המאשימה: עו"ד אדם סרי

ב"כ הנאשם: עו"ד שאדי חסן ועו"ד נביל דאהר

הנאשם באמצעות הליווי

הכרעת דין

כתב האישום

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו חבלה בכוונה מחמירה, עבירה לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין") (שתי עבירות), נשיאת נשק שלא כדין, עבירה לפי סעיף 144 (ב) רישא לחוק העונשין והחזקת נשק שלא כדין, עבירה לפי סעיף 144 (א) רישא לחוק העונשין.

2. בעובדות כתב האישום נאמר כי עובר ליום 27.9.14, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, הגיע לחזקתו של הנאשם תת מקלע מסוג קרל גוסטב (להלן: "הנשק") שהינו כלי נשק המסוגל לירות כדור שבכוחו להמית אדם.

ביום 27.9.14, סמוך לשעה 11:00 לערך, עסק סמיר עלאונה, תושב השומרון (להלן: "המתלונן") בעבודת ריצוף בפתח ביתה של משפחת ריאן בכפר כאבול (להלן: "הבית"). בשלב מסוים הגיע הנאשם לבית כשהוא נושא עמו את הנשק שהיה טעון, התקרב אל המתלונן, ירה לעברו ממרחק קרוב, לפחות 3 יריות ופגע בידו הימנית של המתלונן. זאת עשה הנאשם בכוונה לגרום למתלונן חבלה חמורה, נכות או מום.

המתלונן רץ מספר מטרים בניסיון להימלט מהנאשם אולם זה רדף אחריו, תפס אותו והפילו ארצה. בעוד המתלונן מוטל ארצה, היכה הנאשם בחוזקה בראשו באמצעות הנשק שאחז בידו בכוונה לגרום לו חבלה חמורה, נכות או מום.

בהמשך נמלט הנאשם מהמקום והסגיר עצמו למשטרה כעבור זמן קצר.

3. כתוצאה מהירי והחבלה כמפורט לעיל, הובהל המתלונן לבית חולים הגליל המערבי בנהריה שם הוברר כי נגרם לו שבר בבסיס גולגולת עם איזור של דחיסה טמפוראלי תחתון מימין, פצע קרוע בקרקפת מימין ושבר מרוסק בזרוע ימין. המתלונן עבר ניתוח תחת הרדמה מלאה לקיבוע השבר בזרוע ימין והשמת גבס. בנוסף, נתפר החתך הקרקפתי תחת הרדמה חלקית.

4. לטענת המאשימה, במעשיו כמתואר לעיל הנאשם החזיק, נשא והוביל נשק בלא רשות להחזקתו, לנשיאתו ולהובלתו. כמו כן גרם הנאשם למתלונן חבלות חמורות שלא כדין בכוונה להטיל בו נכות, מום או לגרום לו לחבלה חמורה.

תשובת הנאשם וגרסאותיו ביחס לעובדות כתב האישום

5. בישיבה מיום 27.10.14 כפר הנאשם בעובדות כתב האישום אך הודה בהחזקת הנשק והובלתו וטען כי קיבל את הנשק מהמתלונן והחזיר אותו למשטרה.

6. אין חולק כי הנאשם מסר מרצונו ומיוזמתו למשטרה כלי נשק ביום האירוע, 27.9.14. מדו"ח הפעולה (ת/6) עולה כי בתאריך הנ"ל הגיע הנאשם למש"ק כאבול תוך שהוא תופס את הנשק ביד ימין ומחסנית ריקה ביד שמאל והודיע לשוטר במקום כי עליו להגיע באופן דחוף לתחנת שפרעם "כי היה איתי אירוע". השוטר אשר תפס את כלי הנשק קיבל הודעה בקשר על אודות אירוע ירי בכפר כאבול שבו נפצע אדם. הנאשם אמר מיד כי הוא היה מעורב באירוע הירי וכי זה התרחש בביתו של קאסם ריאן, ועל כן הודיע לו השוטר על מעצרו. עוד נאמר בדו"ח הנ"ל כי במהלך הנסיעה לתחנה, מסר הנאשם כי פצע אדם תושב השטחים.

7. בהודעה שמסר הנאשם באותו יום, 27.9.14 שעה 14:40, טען הנאשם כי רכש את הנשק, אותו מסר למשטרה, מידי תושב השטחים בסכום של 20,000 ₪. "אני רציתי להחזיר את הנשק הזה לבחור מהשטחים ששמו סמיר, לא יודע שם משפחה, התחננתי אליו להחזיר לו את הנשק ולא הסכים. היום בבוקר ראיתי שהוא עובד אצל משהו מהמשפחה שלי ששמו קאסם ריאן והבחור הזה מהשטחים ששמו סמיר פניתי אליו על מנת להחזיר לו את הנשק. הוא ישר בא אליי, רצה להרביץ לי בפטיש שהחזיק ביד, התקרב אליי. אני מיד לקחתי כיוונתי לכיוון סמיר וישר יצא כדור וראיתי דם. יכול להיות יותר מכדור אחד ומיד אני ישר הלכתי למשטרה. בדרך למשטרה ראיתי את משרד המש"ק ליד המועצה ופגשתי את השוטר אמין וסיפרתי לו שהיה בעיה ביני לבין משהו..."

בהודעתו השלישית מיום 30.9.14 (ת/15) שמר הנאשם על זכות השתיקה וסירב לענות על שאלות החוקרים. יחד עם זאת, משנשאל כמה כדורים ירה במתלונן, בחר להשיב "לא יריתי כלום" (ש' 22 בת/15).

8. בעדותו בבית המשפט העלה הנאשם גרסה שונה בתכלית, בגדרה הכחיש כל קשר לאירוע ירי. לדבריו, במועד האירוע הוא היה במרחק של כ-2 ק"מ מזירת ההתרחשות ומישהו נתן לו נשק וביקש ממנו לעשות טובה ולמסור את הנשק למשטרה "מסרתי את זה למשטרה, תפסו אותי שם ארבעה חמישה חוקרים והתחילו לדבר איתי שטויות וגם אני התחלתי לדבר שטויות. לא יודע מה דיברתי" (ש' 9 עמ' 48 לפרוטוקול). משנתבקש הנאשם לגלות זהותו של האדם שמסר לידו את הנשק, השיב כי אינו יכול לנקוב בשמו.

עיקר ראיות המאשימה

המתלונן

9. עד התביעה הראשון היה המתלונן, סמיר עלאוונה, תושב אום אל תות שבנפת ג'נין, אשר סיפר בפתח עדותו כי במועד האירוע, במהלך עבודתו באחד הבתים בכפר כאבול, פנה אליו הנאשם ואמר לו "אני מזמן מחפש אותך". לדבריו, הוא אינו זוכר דבר מעבר לכך וכי התעורר ארבעה ימים לאחר מכן בבית החולים.

הואיל ודבריו אלה עומדים בסתירה חזיתית לגרסה שמסר במשטרה, הוכרז המתלונן כעד עוין, והתרת הגשת הודעותיו במשטרה ת/1 ו- ת/2.

10. בהודעתו הראשונה מיום 29.9.2014 (ת/1) מסר המתלונן כי עבד בביתו של קאסם ריאן בכאבול בעבודות אבן וכי אינו זוכר שמאן דהו דיבר אתו אך הוא זוכר שהתעורר בבי"ח. המתלונן הכחיש כל הכרות עם הנאשם והכחיש את גרסת הנאשם לפיה הוא מכר לו נשק תמורת 20,000 ש"ח. לדבריו, הוא מעולם לא נגע בנשק. עוד ציין המתלונן כי במועד הרלוונטי הוא עבד לבדו. בשולי אותה הודעה ציין החוקר כי המתלונן מתפתל מכאבים וצריך להיכנס לניתוח וכי החקירה מופסקת.

11. בהודעה השניה מיום 1.10.2014 (ת/2) סיפר המתלונן כי הוא עבד אצל אחד כמאל היבי ששלח אותו לעבוד בביתו של קאסם ריאן בכאבול. באותו יום עבד בהתקנת מדרגות יחד עם עובד נוסף בשם אחמד סמארה אך אינו יודע מה עשה אותו עובד לאחר שהוא נורה. המתלונן חזר על גרסתו כי הוא אינו זוכר דבר מהאירוע וכי למד על אודות הירי מהשוטר. המתלונן גם הכחיש כל קשר לנשק וציין כי אינו מכיר אנשים מכאבול, לא כל שכן שאין לו בה אויבים. החוקר הציג בפני המתלונן תצלום של הנאשם ושאל אותו באם הוא מכיר אותו. המתלונן השיב בשלילה אם כי הוסיף "יתכן וראיתי אותו, לא יודע". גם בהודעה זו חזר המתלונן והכחיש את גרסת הנאשם לפיה הוא מכר לו נשק וכי ביום האירוע בקש הנאשם להשיב את הנשק לידי, אך הוא סרב. המתלונן חזר גם על דבריו כי הוא אינו מתעסק בנשק ואין לו כל קשר לנשק.

12. כאמור, בעדותו בפני נזכר המתלונן כי הנאשם פנה אליו במלים "אני מזמן מחפש אותך". לדבריו, הנאשם נראה "כמי שבא להילחם" (עמ' 7 שורה 8 לפרוטוקול). מעבר לכך הוא אינו זוכר דבר לבד מהעובדה שהוא התעורר בבי"ח. בחקירתו הנגדית לב"כ הנאשם, אישר המתלונן כי הוא מכיר את הנאשם בפנים וכי ראה אותו בעבר ברחוב 5-6 פעמים אך הכחיש קיומו של סכסוך בין השניים. עוד הוסיף כי במועד האירוע, ניגש אליו הנאשם ואמר לו את הדברים ממרחק של 15 מ' בזמן שהוא המשיך בעבודתו. יחד עם זאת, לא ראה המתלונן את הנאשם מכוון לעברו נשק או יורה בו (שורה 5 עמ' 11 לפרוטוקול).

עבד-אלרחים ריאן

13. בחקירתו הראשית סיפר העד עבד-אלרחים ריאן (להלן: "עבד") כי במועד האירוע הוא היה בקומה האחרונה בבניין המוקם בסמוך לבית הוריו. לדבריו, לאחר ששמע קולות ירי הוא הסתכל למטה וראה "אחד מכה בראשו של האדם מהגדה (העד מדגים מספר מכות על הראש). לא ראיתי את הפנים שלו ולא את הצורה שלו" (עמ' 20 שורה 30 לפרוטוקול).

עבד עומת עם גרסתו במשטרה כפי שנרשמה בהודעתו הראשונה, שם סיפר כי בהיותו בקומה השלישית בבניין, שעה שהמתלונן עבד בכניסה לבית, הוא הבחין בבחור הולך רגלית לכיוון הכניסה של הבית כשהוא מחזיק בידו כלי נשק, אך הוא הכחיש גרסה זו מכל וכל. לדבריו, הוא מעולם לא אמר את הדברים. לאור זאת, הוכרז עבד כעד עוין והותרתי הגשת הודעותיו במשטרה ת/4 ו- ת/5.

14. בהודעתו ת/4 שנמסרה ביום האירוע - 27.9.2014, סיפר עבד כי הוא ואחיו בשלבים מתקדמים של בניית בית מגורים בסמוך לבית הוריו. לדבריו, בהיותו בקומה השלישית, על מרפסת הבית שבבנייה, המשקיפה לכיוון הכניסה לבית, הוא ראה את הפועל תושב השטחים, ששמו סמיר, יחד עם העוזר שלו כששניהם עובדים באבן ירושלמית. לפתע הבחין עבד בבחור הולך רגלית לכיוון הכניסה של הבית כשהוא מחזיק בידו כלי נשק ומתקרב לכיוון העובדים. אותו בחור ישר שלף את כלי הנשק, כיוון לאחד העובדים, ירה ופגע בו בידו הימנית. עבד ציין כי אינו זוכר את מספר היריות אך יתכן שמדובר בשלוש, ארבע יריות. עוד הוסיף כי הפועל שנפגע והתחיל לדמם, רץ כי רצה לברוח אך היורה רדף אחריו, תפס אותו ונתן לו מכה עם הנשק בראש. לאחר מכן עזב את המקום וברח עם הרכב. משנשאל עבד לזהותו של היורה השיב כי אינו מכיר אותו ולא זוכר מה לבש וכי אינו בטוח שיוכל לזהותו. לדברי עבד אמו והאחים שלו היו בתוך הבית אך כששמעו את הירי והצעקות הם יצאו החוצה.

15. ביום 1.10.2014 מסר עבד הודעה שניה (ת/5), בה העלה גרסה שונה מזו שפרט בהודעתו הראשונה. לדבריו, הוא עבד בקומה השלישית של הבניין כששמע קולות ירי. למשמע הירי הוא יצא למפרסת ואז ראה בחור שאינו מכיר ואינו מזהה, שוכב על הפועל סמיר ומכה אותו בראש עם כלי הנשק שהיה בידו. עוד הוסיף כי הבחין בחלק האחורי של רכב שחנה מול שער הבית, בו נסע התוקף אך אינו זוכר את צבע הרכב. עבד ציין כי הוא ירד מייד כדי לעזור לסמיר אך כשהגיע למטה ראה את התוקף הולך במהרה לכיוון הרכב שרק את חלקו האחורי (הטמבון שלו) ראה. עוד הוסיף כי לא היו עדים לאירוע וכי בשלב שהוא ירד למטה העובד הנוסף שעבד יחד עם סמיר לא היה במקום. לאחר האירוע, שטף עבד את הזירה במים בשל ריח

הדם. משעומת עם הגרסה שאמר בהודעתו הראשונה, השיב עבד כי הוא לא ראה את הקטע שבו ירה התוקף בסמיר אלא רק שמע את היריות. כשיצא למרפסת הוא ראה את התוקף כשהוא מכה את סמיר באמצעות כלי נשק. עבד חזר פעם נוספת על כך שלא זיהה את התוקף, אינו זוכר מה לבש וכי מבנה גופו בינוני.

16. רס"ב פארס אמין

בדו"ח הפעולה של רס"ב פארס אמין מיום האירוע (27.9.2014) (ת/6) נאמר כי בתאריך הנ"ל בשעה 10:53 בהיות השוטר יחד עם השוטר שריף מאדי במש"ק כאבול, הגיע הנאשם כשהוא תופס נשק ביד ימין ומחסנית ריקה ביד שמאל, תוך שהוא רועד מפחד, מסר את שמו ובקש להגיע לתחנה בפרעם. בדו"ח נאמר כי הנאשם אמר כי "היה אתי אירוע ואני לא רוצה לפרט". השוטר תפס בידו את כלי הנשק ובתוך כך התקבל בקשר דווח על אודות אירוע ירי בכפר כאבול שבו נפצע אדם. הנאשם מסר "שהאירוע הזה אתי". עוד מסר הנאשם כי אירוע הירי התרחש בביתו של קאסם ריאן וכי האדם שנפצע הוא תושב השטחים. מהודעתו של רס"ב פארס מיום 27.9.2014 שעה 14:23 (נ/3) עולים דברים דומים.

ד"ח פעולה של רס"מ סאמר ברכאת (ת/8)

17. מדו"ח הפעולה של השוטר סאמר ברכאת עולה כי הוא הגיע לזירת האירוע יחד עם צוות מתחנת שפרעם בסמוך לאחר הירי בסביבות השעה 11:14. במקום פגש את עבד ריאן שמסר לו כי בהיותו במרפסת בקומה השלישית בבניין שבהליך בנייה הוא "ראה גבר שהחנה את הרכב שלו מחוץ לבית צמוד לגדר ורק הטמבון האחורי של הרכב בלט, וירד גבר מהרכב שבידו כלי נשק ונכנס לחצר הבית שלהם והלך לכיוון סמיר עובד שעבד בריצוף שיש וירה בו ביד שלושה או ארבעה כדורים וסמיר ניסה לברוח לכיוון הכניסה של הבית שבבניה (של עבד) והגבר שירה בסמיר נתן לעובד מכה בקת של האקדח על הראש ולאחר מכן אותו גבר עזב את המקום באוטו שהיה בחוץ. לציין שסמיר שעבד בריצוף פונה טרם הגעתו מהמקום לבית חולים נהריה". עוד צוין בדו"ח כי זירת האירוע נסגרה וסקרנים פונו מהמקום. בסריקה שבוצעה לא נמצאו תרמילים בזירה והרצפה נשטפה ע"י עבד ואחיו במים ואקונומיקה.

מזכר מיום 1.10.2014 של רפ"ק פריד כרדוש

18. לפי מזכרו של רפ"ק פריד כרדוש מיום האירוע, 27.9.2014 הוא הוזעק עקב ירי ופציעה בכפר כאבול. הזירה היתה בחצר ביתו של קאסם ריאן אביו של עבד אלרחמן ריאן. בתחקור של העד עבד אלרחמן בפניו הוא מסר כי "ראה אדם מגיע עם רכב, לא זיהה את סוג הרכב רק ראה החזית האחורית של הרכב (השתמש במושג 'טיז אלסיארה') ראה את החשוד מגיע מחזיק בכלי נשק ויורה לעבר סמיר שעבד בעבודות שיש/אבן אצלם (מהשטחים). לדבריו לא ראה דין ודברים בין סמיר לבין החשוד, סמיר ניסה לברוח והחשוד רדף אחריו והיכה אותו בנשק בראשו. את כל זה שמעתי גם בתחקור של עבד אלרחמן על ידי וגם במסירת העדות לשוטר סמלאן".

חו"ד נפתלי עינות - ת/45, ת/47 ו- ת/51

19. מחוות דעתו של נפתלי עינות (ת/45) מיום 20.10.2014 עולה בין היתר כי בדיקות DNA של דגימות הדם שנלקחו מרצפת חצר הבית בו התרחש האירוע, מהכרית שנמצאה במקום, מסוליית נעלו הימנית של הנאשם ומקנה הנשק שנתפס, מצביעות על פרופיל זהה בר השוואה ממקור זכרי. בדיקת DNA של הדק הנשק הצביעה על קיומו של פרופיל שמקורו ביותר משני פרטים וכי בתערובת זו קיים פרופיל בולט בר השוואה ממקור זכרי.

מחוות דעתו של עינות מיום 27.10.2014 (ת/47) עולה כי פרופיל DNA הבולט שהתקבל מהדק הנשק תואם לפרופיל ה- DNA של הנאשם.

חוות דעתו של עינות מיום 13.11.2014 (ת/51) מצביעה על כך שפרופיל ה-DNA מדגימות הדם שפורטו לעיל תואם לפרופיל ה- DNA של המתלונן.

חוות דעתו של ליונל בוכובזה - ת/39 ו- ת/43

20. בחוות דעתו של ליונל בוכובזה ממעבדת הנשק במחלקה לזיהוי פלילי במשטרה, מיום 23.10.2014 (ת/39) נאמר כי הנשק שנתפס מידי הנאשם הנו חפץ דמוי תת מקלע מאולתר שיורה ובכוחו להמית אדם.

חוות הדעת (ת/43) התייחסה לקליע וחלק ממעטפת קליע שהוצאו מגופו של המתלונן. נאמר כי על הקליע ומעטפת הקליע נמצאו סימנים המצביעים כי נורו מקנה של כלי נשק, ככל הנראה מכלי נשק מאולתר.

פרשת ההגנה

21. בעדותו בפניי טען הנאשם כי במועד האירוע, בהיותו במרחק של כשני קילומטרים מזירת האירוע שעה שהיה ברכבו, עצר אותו אדם, שאת זהותו בקש לשמור בסוד, מסר לידי את הנשק וביקש כי "יעשה לו טובה" ויעביר את הנשק למשטרה. הנאשם הוסיף כי מייד הלך למשטרה ומסר את הנשק.

משנשאל בחקירתו הנגדית מדוע מסר בחקירתו במשטרה כי היה בביתו של קאסם ריאן השיב הנאשם "אני? אני אמרתי? בזמן הזה, האירוע הזה, הייתי בלחץ. יש הרבה דברים שאמרתי והרבה דברים שלא, אני לא זוכר" (עמ' 50 שורה 6 לפרוטוקול). משעומת הנאשם עם גרסתו במשטרה אליה עוד אתייחס בהרחבה, השונה באופן מהותי מהגרסה שהעלה בעדותו בבית המשפט השיב "לא יודע. אני הייתי בלחץ, מזיע, אולי גם דיברתי. לא זוכר מה אמרתי. לא זוכר כלום" (שם שורה 12 לפרוטוקול).

משנשאל הנאשם לגבי כתם הדם שנמצא על אחת מנעליו השיב "כשלקחתי את הנשק, שמתי אותו על ידי באוטו וזה ירד למטה בנסיעה, ואני לא שמתי לב שיש דם" (עמ' 51 שורה 3 לפרוטוקול). הנאשם התבקש להסביר כיצד נמצא DNA שלו על ההדק של הנשק שמסר למשטרה והשיב "אולי בטעות נכנס האצבע" (עמ' 53 שורה 4 לפרוטוקול).

22. בהודעת הנאשם מיום האירוע (27.9.2014) (ת/11) נרשם כי לפני כשלושה חודשים קנה הנאשם את הנשק מהמתלון תמורת 20,000 ₪. הוא בקש להחזיר את הנשק למתלון אך הלה לא הסכים. בבוקר האירוע ראה הנאשם כי המתלון עובד אצל אחד מבני משפחתו ששמו קאסם ריאן, ולכן פנה אליו על מנת להחזיר לו את הנשק. המתלון ישר בא לקראתו כשהוא אוחז בידו פטיש. "אני מיד כיוונתי לכוון סמיר וישר יצא כדור וראיתי דם יכול להיות יותר מכדור אחד ומיד אני ישר הלכתי למשטרה".

23. בחקירתו השניה מיום 29.9.2014 (ת/13) נמנע הנאשם מלשתף פעולה, סרב לענות על מרבית השאלות ולגבי אותן שאלות שהשיב מסר תשובות מצמצמות. כך למשל משנשאל על אודות מספר הכדורים שיצאו מהנשק בזמן שכיוון אותו לעבר המתלון, השיב כי אינו יודע (שורה 45 להודעה).

24. בהודעה השלישית מיום 30.9.2014 (ת/15) סרב הנאשם להשיב על מרביתן המכרעת של השאלות תוך שהוא מפנה לחקירתו הראשונה.

ממצאים עובדתיים - דיון ומסקנות

25. אין חולק כי המתלון נורה בחצר ביתו של קאסם ריאן בכפר כאבול. העידו על כך המתלון שעל אף שלא זכר כיצד בדיוק נפגע אישר כי היה בחצר הבית והתעורר בבית החולים. בנוסף העיד על אירוע הירי עד הראיה עבד אלרחים ריאן שהיה במקום ואישר כי המתלון נורה בעודו עוסק בעבודות ריצוף בחצר הכניסה לביתו בכאבול. בנוסף העידה אחותו של עבד אלרחים, הדיל ריאן שסיפרה כי במועד האירוע היתה בבית ושמעה 3, 4 או 5 יריות וכשיצאה החוצה ראתה דם על הרצפה וראתה שמישהו מוטל על הרצפה כשדם מסביבו. גם אבי המשפחה, קאסם ריאן, העיד כי על אף שלא היה במקום בשעת האירוע הרי משהוזעק לחזור לביתו, הגיע וראה את המתלון בשטח כשהוא פצוע.

26. עד הראיה עבד אלרחים ריאן הוכרז עד עוין לאחר שנתגלו סתירות מהותיות בעדותו בבית המשפט לעומת הגרסה אותה מסר במשטרה. בהודעתו הראשונה במשטרה סיפר עבד, כאמור, כי בעודו במרפסת הבית בקומה השלישית, הוא הבחין בבחור הנכנס לחצר הבית כשבידו נשק, מכון אותו לעבר המתלון וישר יורה בו ופוגע בידו. כשניסה המתלון לברוח, רדף אחריו היורה והיכה בראשו באמצעות כלי הנשק. לאחר מכן עזב את המקום ברכב שחנה בסמוך לשער שבכניסה לחצר הבית.

כפי שציינתי, בעדותו בפניי מסר עבד גרסה שונה לפיה הוא ראה את אותו אדם שנכנס לחצר ביתו מכה

את הפועל מהשטחים אך לא ראה אותו יורה לעברו.

27. קבילות אמרת חוץ שניתנה על ידי עד בהתאם לסעיף 10א לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א - 1971 מותנית בכך שקיים שינוי בפרט מהותי בין עדותו של העד בבית המשפט לבין הדברים שמסר בהודעתו או שהעד מכחיש את דבריו בהודעה או טוען שאינו זוכר אותם, וכן כי מתן האמרה הוכח בבית המשפט ונותן האמרה עמד לחקירה בפני בית המשפט (ראו: ע"פ 6968/09 יונס נ' מדינת ישראל (30.8.2012) והפסיקה המובאת שם).

סעיף 10א(ג) לפקודת הראיות מתייחס למשקלה הראייתי של אמרת חוץ שנתקבלה כראיה וקובע כי בית המשפט רשאי "לסמוך ממצאיו על אמרה שנתקבלה לפי סעיף זה, או על חלקה, והוא רשאי להעדיף את האמרה על עדותו של העד, והכל אם ראה לעשות כן לנוכח נסיבות העניין, לרבות נסיבות מתן האמרה, הראיות שהובאו במשפט, התנהגות העד במשפט ואותות האמת שנתגלו במהלך המשפט, והטעמים יירשמו". (ראו לעניין העדפת אמרת חוץ: ע"פ 4210/09 לירן נ' מדינת ישראל (25.11.2009); ע"פ 8208/07 אלימלך נ' מדינת ישראל (11.10.2010)).

התרשמותו של בית המשפט מהעדות שנמסרה בפניו, מהווה בפועל חוליה חשובה במלאכת ההכרעה ועליו לבחון את הדברים בזהירות מוגברת על רקע התמונה הכוללת, מכלול הראיות והגיונם של דברים (ראו: ע"פ 295/10 פלוני נ' מדינת ישראל (2.4.2012)).

לצד חובת ההנמקה, המעוגנת בסעיף 10א(ג) הנ"ל, קיימת דרישה לתוספת ראייתית מסוג "דבר לחיזוק" בהתאם לסעיף 10א(ד) לפקודת הראיות. לא מדובר בתוספת מסבכת בהכרח ודי בתוספת מאמתת. בע"פ 691/92 אהרון נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(3), 675 (1996) נקבע כי: "להבדיל מראיית סיוע, אין ראיית החיזוק חייבת להתייחס לשאלה השנייה במחלוקת דווקא, או לאישום בעבירה עצמה, אלא די בראיה המגבירה את אמינותה של האמרה על-ידי אישור פרט רלוואנטי לעבירה באמרה".

28. לאחר שבחנתי את הגרסאות השונות שנמסרו מפי עבד, ראיתי להעדיף את זו שהועלתה בהודעתו הראשונה (ת/4). ראשית, התרשמתי כי עבד מנסה בעדותו בפני להרחיק את הנאשם ככל הניתן מהאירוע נשוא הדיון. כך למשל אישר עבד בחקירתו בפני כי במהלך השחזור הראה לחוקר כי עמד במרפסת הקומה הרביעית בבית (עמ' 23 שורה 28 לפרוטוקול) בהמשך עימת אותו ב"כ מאשימה עם העובדה כי מהמקום בו עמד ניתן לראות חלק מהכביש הראשי וניתן לראות רכב החונה שם. אלא שעבד טען כי העצים מסתירים וכי לא ניתן לראות. רק משהוצג לו קטע מצילום השחזור המתעד את הכניסה לבית נאות עבד לאשר כי ניתן לראות קטע מהכביש. ב"כ המאשימה הוסיף כי אם כך, ניתן גם לראות אדם שנכנס לחצר הבית אלא שבניגוד לשחזור שאז אישר עבד כי היה במרפסת הבית בעת האירוע, טען עתה כי היה בתוך הבית ורק

למשמע הירי יצא למרפסת.

שנית, יש להניח כי עבד זכר טוב יותר את פרטי האירוע סמוך להתרחשותו מאשר במועד בו העיד בפניו. ושלישית, גרסתו המוקדמת של עבד מתיישבת עם יתר הראיות בתיק ועם העובדה שהמתלון נורה בחצר ביתו על ידי אדם שהגיע למקום, ירה וחבל בו ולאחר מכן עזב את הזירה ברכב שחנה בסמוך.

29. בחומר הראיות שהוצג מצויות "ראיות חיזוק" למכביר. ראשית, ממצאי חוות הדעת של מעבדת הנשק והמעבדה הביולוגית מחזקות את גרסתו הראשונית של עבד, לפיה נורה המתלון והוכה באמצעות אותו כלי נשק. מאותם ממצאים עולה כי הקליע שהוצא מגופו של המתלון תואם את הנשק שנתפס מידי הנאשם וכי הדם שעל הנשק הוא דמו של המתלון. עוד עולה כי על ההדק ושמורת ההדק בכלי הנשק נמצא DNA התואם את הפרופיל של הנאשם. שנית, התייעוד הרפואי שהוצג מלמד כי למתלון נגרם שבר דחוס פנימה ושבר אחורי בעל שטח פגיעה גדול. בפתח הישיבה מיום 19.1.2015 הודיע ב"כ המאשימה כי הוסכם בין הצדדים שבמסגרת ראיון שנערך עם ד"ר שרון אברהם, מי שטיפל במתלון, עובר למתן הודעתו (ת/54) הוא ציין כי השברים בראשו של המתלון כוללים שבר פנימי דחוס פנימה האופייני למכה עם חפץ קשה ושבר אחורי בעל שטח פגיעה גדול האופייני לנפילה. ממצאים אלה תומכים אף הם בגרסתו הראשונית של עבד לפיה הוכה המתלון בקת הנשק ובמהלך מנוסתו נפל או הופל. גם כתמי הדם שנמצאו בחצר הכניסה לבית ועל כרית בסמוך למדרגות הכניסה לבית עולים בקנה אחד עם גרסתו הראשונית של עבד לפיה התוקף ירה תחילה במתלון ולאחר מכן רדף אחריו, הפילו וחבט בו באמצעות הנשק.

30. אין חולק כי הנאשם הוא זה שמסר לידי המשטרה את הנשק ממנו בוצע הירי. גרסאותיו לגבי הנסיבות בהן הגיע כלי הנשק לידיו והשימוש שעשה בו, התפתחו והשתנו מהודעה להודעה. בגרסתו הראשונית של הנאשם הוא קשר עצמו לירי שאירע בביתו של קאסם ריאן. במשטרה, שינה הנאשם טעמו וסיפר כי ביקש להשיב למתלון את הנשק אותו רכש מידי שבועות ספורים קודם לכן, אך המתלון בא לעברו עם פטיש במטרה לתקוף אותו שאז נפלטו מהנשק מספר כדורים שפגעו במתלון. בעדותו בפניו, העלה הנאשם גרסה שלישית לפיה בזמן שנסע בכפר כאבול, עצר אותו מאן-דהו, ומסר לידיו את הנשק ובקש אותו "לעשות לו טובה" ולמסרו לידי המשטרה. הנאשם סרב לגלות זהותו של אותו אדם. מדובר בעדות כבושה מובהקת שמשקלה הראייתי מועט ולטעמי אין ליתן בה כל אמון גם משום שאינה עומדת במבחני ההיגיון והשכל הישר.

ראשית, להיותה של הגרסה כבושה, כבר נאמר כי נאשם הכובש את גרסתו חייב ליתן הסבר סביר ואמין בדבר הטעם לכבישתה של הגרסה, ומקום שלא ניתן הסבר כאמור, מעוררת הגרסה מעצם מהותה חשד שמא היא כוזבת. בע"פ 2132/04 קייס נ' מדינת ישראל (28.5.2007) נאמר:

"כדי להעריך האם ההסבר שמעמיד הנאשם הוא סביר, אין להידרש רק לרמת הסתברותו של האירוע המתואר בגרסתו, אלא יש ליתן את הדעת גם על נסיבות מתן הגרסה. כך, למשל, אין עוצמתה של גרסה כבושה, שהועלתה בעקבות העלאת ראיה מפלילה, כעוצמתה של גרסת

הגנה שהועלתה בהזדמנות הראשונה (ע"פ 5730/96 גרציאני נ' מדינת ישראל, (לא פורסם) [פורסם בנבו] פסקה 5.ד). הנסיבות בהן הוצגה גרסת הנאשם בחקירה, וגורלה של גרסה זו בעדותו בבית המשפט, עשויים לשפוך אור על מידת אמינותה וסבירותה, וממילא על מידת רצינותו של ההסבר הניתן לראיות הנסיבתיות המפלילות לכאורה".

שנית, לא זו בלבד שלא ניתן מפי הנאשם כל הסבר משכנע לפשר כבישת גרסתו, אלא שגרסה מאוחרת זו אינה עולה בקנה אחד עם השכל הישר והגיונם של דברים. מדוע זה יסכים הנאשם ליטול לידיו נשק מאדם זר ולסבך את עצמו, כך יש מאין, וכיצד זה מסכים הנאשם לסכן עצמו בהרשעה בפלילים ונשיאה בעונש הכרוך בכך, תחת לגלות את זהותו של אותו אדם שמסר לידיו את הנשק. יתרה מזו, הנאשם לא ידע להסביר כיצד הגיע כתם הדם לסוליית נעלו הימנית ומדוע נתגלו ממצאי DNA השייכים לו, על ההדק ושמורת ההדק של הנשק.

זאת ועוד, לנאשם לא היה כל הסבר כיצד זה ידע למסור למשטרה בגרסתו הראשונית כי היה אירוע ירי בבית משפחת ריאן וכי הנפגע הוא תושב השטחים. פרטים ראשוניים אלה נמסרו מפי הנאשם זמן קצר לאחר הירי ולא ניתן כל הסבר משכנע כיצד הגיעו אותם פרטים לידיעתו של הנאשם.

31. הנאשם גם לא ידע להסביר את פשר השינוי שחל בגרסה שהעלה בפני בית המשפט לעומת הגרסה שנרשמה מפיו בהודעותיו במשטרה. משנשאל על כך, הכחיש כי אמר את הדברים (עמ' 48 שורה 12 לפרוטוקול) ולאחר מכן טען כי במשטרה התחיל "לדבר שטויות" (שם שורה 7) והוסיף "הייתי לחוץ, מזיע, אולי גם דיברתי. לא זוכר מה אמרתי לא זוכר כלום" (עמ' 50 שורה 12 לפרוטוקול). הנאשם נשאל כיצד זה יתכן ש "השטויות שדיבר" תואמות את שארע במציאות אך בפיו לא היתה כל תשובה.

גרסאותיו המתפתלות של הנאשם כפי שבאו לידי ביטוי בחומר החקירה ובעדותו בפני הותירו בי רושם גרוע של אדם המנסה בכל מאודו להרחיק מעצמו את האשמה. הגרסה הראשונית שמסר הנאשם זמן קצר ביותר לאחר האירוע לפיה הוא היה מעורב באירוע ירי בבית משפחת ריאן, במהלכו נפגע תושב השטחים, היא הגרסה הנכונה והאמיתית המתיישבת אף עם יתר הראיות שהונחו בפניו. הגרסאות המאוחרות שנמסרו מפיו בהודעותיו במשטרה ובעדותו בפני הן גרסאות שקריות, הסותרות אחת את השנייה ומעידות מעצם טיבן על שקריותן.

32. על יסוד מקבץ האמור, אני קובע כממצא כי הנאשם ירה במתלון בעודו עובד בחצר בית משפחת קאסם ריאן בכפר כאבול. כתוצאה מהירי נפגע המתלון בידו. בהמשך, היכה הנאשם את המתלון בראשו באמצעות הנשק וגרם לו חבלה חמורה כעולה מהתיעוד הרפואי שהונח בפניו.

הפן המשפטי

33. סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין מורה בין היתר כי הפוצע אדם או גורם לו חבלה חמורה שלא כדין בכוונה

להטיל בו נכות או מום, או לגרום לו חבלה חמורה, דינו מאסר עשרים שנים. בהתאם לסעיף 34כד לחוק העונשין חבלה חמורה היא חבלה העולה כדי חבלה מסוכנת, או הפוגעת או עלולה לפגוע קשות או לתמיד בבריאות הנחבל או בנוחותו, או המגיעה כדי מום קבע או כדי פגיעת קבע או פגיעה קשה באחד האיברים, הקרומים או החושים החיצוניים או הפנימיים. בענייננו, המתלונן אושפז למשך 25 ימים ונגרמו לו שבר בבסיס הגולגולת, פצע קרוע בקרקפת ושבר מרוסק בזרוע ימין. למתלונן בוצע ניתוח לקיבוע השבר תחת הרדמה מלאה ותפירה של החתך הקרקפתי תחת הרדמה חלקית. אין חולק כי פגיעה בהיקף מעין זה עונה של ההגדרה של חבלה חמורה, כמשמעה בסעיף 34כד לחוק העונשין. בכך התמלא היסוד העובדתי של העבירה.

באשר ליסוד הנפשי, סעיף 329 לחוק העונשין מבטא את רמת החומרה הגבוהה ביותר של גרם חבלה לגופו של אדם. זאת לאו דווקא בשל חומרת החבלה הנגרמת בפועל אלא בשל **הכוונה** הטומנת בחובה סיכון ממשי של גרם חבלה קשה. העבירה שבסעיף 329(א)(1) לחוק הינה עבירה תוצאתית, ולעניינה, משמעותה של כוונה היא זו הקבועה בסעיף 20(א) לחוק. מילים אחרות, על מנת שתצלח דרכה של התביעה בהוכחת ביצוע עבירה זו, עליה להוכיח במידה שלמעלה מספק סביר קיומה של כוונה לחבול חבלה חמורה את קורבן העבירה, כוונה המתייחסת להלך רוחו של הנאשם ולא לרכיב התוצאה. על הכוונה לגרום חבלה חמורה ניתן ללמוד מחזקת הכוונה לפיה אדם המבצע פעולה, מודע לרוב לטיב הפיזי של מעשיו ולתוצאה הנובעת באופן טבעי ממעשיו (ראו: ע"פ 10423/07 **מדינת ישראל נ' שמשון סיסטרין** (11.6.08); ע"פ 8871/05 **שנגלויף נ' מדינת ישראל** (12.3.07)). חזקה זו מבוססת על ניסיון החיים. היא אינה חזקה חלוטה, ודי בכך שהנאשם עורר ספק סביר בראיות המקימות את החזקה, על מנת להפריכה (ראו: ע"פ 10110/03 **גמליאל נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (11.12.06); ע"פ 413/10 **פלוגי נ' מדינת ישראל** (23.3.11)).

בענייננו, אין ספק כי הנאשם אשר ירה במתלונן ממרחק קצר והמשיך והיכה אותו עם הנשק בראשו, היה מודע לטיב הפיזי של מעשיו ולתוצאה הטבעית של התנהגותו. אף נסיבות האירוע מלמדות על כוונתו המיוחדת של הנאשם. הלה הגיע לבית משפחת ריאן כשהוא מצויד בכלי נשק, ניגש ישירות למתלונן וירה בו ממרחק קרוב לפחות שלוש יריות. לאחר שפגע בידו, לא הסתפק הנאשם בכך אלא המשיך וחבט בראשו של המתלונן באמצעות הנשק שאחז בידו. הגעתו של הנאשם, מיד אחר האירוע, למשרד המש"ק בכאבול מעידה אף היא על מודעותו לחומרת מעשיו.

34. בנוסף, הוכח כי הנאשם אחז בנשק, הוביל אותו ממקום למקום ואף עשה בו שימוש.

35. המארג הראייתי שהונח בפניי מצביע על כך שהנאשם הגיע למשרד המש"ק בכאבול זמן קצר לאחר האירוע כשהוא נושא בידיו את הנשק, כשעליו כתמי דם של המתלונן. על אחת מנעליו של הנאשם נמצא כתם דם שאף הוא זוהה כשייך למתלונן ועל ההדק ושמורת ההדק נמצא DNA של הנאשם. עדותו של עבד אלרחים ריאן אשר ראה ממרפסת ביתו את השתלשלות האירוע, כאשר היורה נכנס לחצר הבית כשבדיו כלי נשק, כיוון אותו למתלונן, ירה בו ופגע בידו ולאחר מכן תקף אותו באמצעות הנשק בכך שהיכה בראשו

וחבל בו כמו גם התייעוד הרפואי שהוצג, לצד יתר הראיות, מובילים למסקנה כי הנאשם עבר את העבירות המיוחסות לו.

לפיכך, אני מרשיע את הנאשם בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום.

ניתנה היום, ג' ניסן תשע"ה, 23 מרץ 2015, במעמד הצדדים.